

حوسنی مه‌حلی پۆژنامه‌نوسیکی چالاکه و له بواری کاره‌که‌یدا هه‌ردوو زمانی عه‌ره‌بی و تورکی به‌کار ده‌هێنێ. خه‌لکی خوارووی کوردستان له‌ پێگای ده‌زگا‌کانی پا‌گه‌یان‌دی عه‌ره‌به‌وه که‌م تا زۆر ئا‌گایان له‌ هه‌لوێستی ناوبراو بووه سه‌باره‌ت به‌ کورد که‌ به‌ شیوه‌یه‌کی گشتی خراب نه‌بووه، به‌لام ماوه‌یه‌که‌ ئه‌میش چووه‌ته‌ پیزی ئه‌و پۆژنامه‌نوسانه‌ی تورکه‌وه که‌ زه‌نگی مه‌ترسی دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی کوردی و پته‌وبوونی په‌یوه‌ندی کوردی-ئه‌مه‌ریکی لێ‌ده‌ده‌ن.

کوردستان نیت

گه‌شتیک به‌ پۆژنامه‌کانی تورکیادا (١٠)

به‌کر شوانی

bschwani@hotmail.com

پۆژنامه‌ی "یه‌نی شه‌فه‌ق" ٢٠٠٣/٣/١٢

به‌ر له‌وه‌ی ئه‌مه‌ریکیه‌کان بێن

دکتۆر حوسنی مه‌حلی:

(هه‌موو ئه‌و هه‌والانه‌ی له‌ باکوری عێراق و واشنتۆنه‌وه‌ دین، مرۆف دلخۆش ناکه‌ن. ئه‌مه‌ریکیه‌کان له‌گه‌ڵ کورده‌کانی عێراقدا پێکه‌وتون و به‌لێنی نوسراویان پێداون که‌ له‌ عێراقدا سیسته‌میکی فیدرالی داده‌مه‌زێنێ. ئه‌مه‌ریکا هه‌روه‌ها به‌لێنی به‌ کورده‌کان داوه که‌ بواری نادات تورکه‌مانه‌کان زۆر قسه‌پۆشیستوو بن له‌و سیسته‌مه‌دا. هه‌مان کات چاپه‌مه‌نی ئه‌مه‌ریکا داوا ده‌کات پێگا به‌ سوپای تورک نه‌دریت بچیته‌ باکوری عێراقه‌وه. به‌ پێی ئه‌وانه‌ ده‌بی ئه‌مه‌ریکا هێزیکێ زۆر له‌ باکوری عێراق مۆل بدات بۆ ئه‌وه‌ی نه‌هێلێ تورکیا ده‌ست به‌سه‌ر هه‌ریمه‌که‌دا بگرێ. له‌گه‌ڵ هه‌موو ئه‌مانه‌شدا هه‌ندی له‌ سه‌رچاوه‌کان ده‌لێن که‌ سوپای تورک بێ یاداشتی دووهم ناتوانێ بچیته‌ باکوری عێراقه‌وه، واته‌ به‌ بۆچوونی ئه‌وان سوپای تورک ته‌نیا ده‌توانێ له‌ چوارچێوه‌ی نه‌خشه‌کانی ئه‌مه‌ریکا‌دا بچیته‌ هه‌ریمه‌که‌. واته‌ ئه‌مه‌ریکیه‌کان تا ئه‌و کاته‌ی به‌رژه‌وه‌ندی خۆیان بپۆست بکات پێ له‌ سوپای تورک ناگرن. نا‌ره‌زایش هه‌بی، یه‌کسه‌ر کورده‌کان به‌کار دێنێ. دوا خۆپیشان‌دان و هه‌ره‌شه‌کانی باکوری عێراق نیشان‌ه‌ی ئه‌مه‌یه‌.)

رۆژنامهی "ئەفرەنسەل" ۲۰۰۳/۳/۱۱

پال بە تورکیاوه دەنری بۆ شەری عەرەب و کورد و گەلانی ئێران

ئیحسان چارالان:

(گومانی تیدا نیه که ئیستا عێراق گەورەترین زۆنگاوی جیهانه و لیپرسراوانی تورکیاش لەگەڵ هەر هەنگاویکیاندا هەم بەرەو ئەو زۆنگاوه دەخزین و هەم لە بەرامبەر ئەمەریکا بیچارەتر دەبن. هەلبەتە پروپاگەندەییەکی سەیر بەرپۆه دەبریت بەمەبەستی راکیشانی تورکیا بۆ ناو زۆنگاوه که دەورووبەرەکانی سەرمایهی ناوخواپی و دەرەکی و ناوهندەکانی نەتەوهپەرستی شوۆهن سەرەتا "خالی لاوازی" تورکیایان خوراند و ئەوهیان لە رای گشتیدا چەسپاند که کوردەکانی باکوری عێراق دوژمنی تورکیان و دامەزراندنی دەولەتیکی کوردی لە هەریمەکه دەبیته هۆی پارچهبوونی تورکیا. ناسیۆنالیستەکانی تورکیا و ناوهندەکانی سیاسەتی رەسمی ئەوه بە مەترسی نازانن که ئەمەریکا دەست بەسەر نەوتی موسل و کەرکوکدا بگری، کهچی هەمان کات رادەگەیهنن که ئەگەر ئەو نەوتە بکهوێتە دەستی کوردەکان، ئەوا بەلای تورکیاوه دەبیته هۆی راگەیانندی شەر. کاتیکیش کوردەکان لەبەرامبەر ئەم هەلوێستە بیواتایەدا دەلین: "ئیمە لەدژی هاتنی سوپای تورکیان"، ئەمەیان لەسەر دەرکریت بە گەورەترین تاوانی دنیا و بە ناپاک و بیوهفا و دوژمنی تورک ناوهدبرین. لەم دوايیهدا ئەمەش بۆ ئەم هەلمەتە زیادکراوه: "ئەگەر تورکیا لە باکوری عێراق نەبی، ئەوا کوردەکان تورکمانەکان دەکوژن". بەلام کەس وەلامی ئەم پرسیارانه ناداتهوه:

- تورکیا مافی چاره‌نوسی کوردەکان بە "دوژمنایەتی" و "جوداخوازی" لە قەلەم بدات، ئیدی کوردەکان بۆچی ناچار بن بە "دۆست"ی بزائن؟
- موسل-کەرکوک بکهوێتە دەستی ئەمەریکیەکان باشه، بەلام ئەهی بۆچی ئەگەر بکهوێتە دەستی کوردەکان، بەلای تورکیاوه مایه‌ی راگەیانندی شەرە؟
- کورد و تورکمان که سەدان ساله پیکه‌وه دەژین و یه‌کیشیان نەکوشتوو، بۆچی ئیستا ئەگەر تورکیا لە باکوری عێراق نەبی، ئەمان یه‌کتر دەکوژن؟ ئەگەر کار گەیشتۆته ئەو رادیه، کی دەستی هەبووه لە نانه‌وه‌ی ئاژاوه‌که‌دا؟